

Zaaknummer : 01104958
Ons Kenmerk : ODH1101315
Datum : 21-10-2024

Beschikking Omgevingswet – Flora- en fauna-activiteit

Onderwerp

Op 3 mei 2024 hebben wij namens Dunea N.V. een aanvraag om een omgevingsvergunning ontvangen als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet. De omgevingsvergunning is aangevraagd voor vergunningsplichtige flora- en fauna-activiteiten ten aanzien van de beschermde soorten rugstreepd, zandhagedis en glad biggenkruid. Het project waarvoor de aanvraag is ingediend staat bekend als 'Winning 6.1 en 6.3' en ziet op het vernieuwen van winning 6.1, het technisch loskoppelen van winning 6.3, de aanleg van een nieuwe infiltratieplas 12.4, het uitvoeren van werkzaamheden aan de infiltratieplassen 7, 8 en 12.1, de aanleg van twee bijbehorende onderhoudspaden en het gebruik en de aanleg van tijdelijke werkwegen binnen het zuidelijk deel van deelgebied Berkheide. Tegelijkertijd met de renovatie worden natuurherstelmaatregelen uitgevoerd ten behoeve van de habitattypen H2130A Grijs duinen (kalkrijk) en H2190B Vochtige duinvallei (kalkrijk). De locatie betreft het noordwestelijk deel van deelgebied Berkheide, onderdeel van Natura 2000-gebied Meijendel & Berkheide.

De omgevingsvergunning wordt aangevraagd voor de volgende flora- en fauna-activiteiten en beschermde soorten:

- artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder a, van het Besluit activiteiten leefomgeving voor wat betreft het opzettelijk vangen en (worstcase) doden van de rugstreepd (*Epidalea calamita*) en de zandhagedis (*Lacerta agilis*);
- artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de rugstreepd (*Epidalea calamita*) en de zandhagedis (*Lacerta agilis*);
- artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de rugstreepd (*Epidalea calamita*) en de zandhagedis (*Lacerta agilis*);
- artikel 11.47, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving voor wat betreft het anders dan voor verkoop onder zich hebben van de rugstreepd (*Epidalea calamita*) en de zandhagedis (*Lacerta agilis*);
- artikel 11.48, van het Besluit activiteiten leefomgeving voor het vangen van de rugstreepd (*Epidalea calamita*) en de zandhagedis (*Lacerta agilis*), door gebruikmaking van niet-selectieve middelen die de plaatselijke verdwijning of ernstige verstoring van de rust van populaties van soorten tot gevolg kunnen hebben;
- artikel 11.54, eerste lid, aanhef en onder c, van het Besluit activiteiten leefomgeving voor het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van het glad biggenkruid (*Hypochaeris glabra*) in zijn natuurlijke verspreidingsgebied.

De omgevingsvergunning wordt aangevraagd voor de periode 15 augustus 2024 tot 1 maart 2026.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit te **verlenen** aan Dunea N.V.;
- II. de in het vervolg van dit besluit opgenomen voorschriften te verbinden aan deze omgevingsvergunning;
- III. de documenten vermeld onder het kopje 'Aanvraagdocumenten' in het vervolg van dit besluit onderdeel te laten zijn van deze omgevingsvergunning;
- IV. dat het op grond van artikel 16.79, vijfde lid, van de Omgevingswet, vanwege spoedeisende omstandigheden nodig is om af te wijken van het tweede lid van dit artikel. Deze omgevingsvergunning treedt daarom in werking vanaf de bekendmaking van deze beschikking en is geldig tot 1 maart 2028, in verband met de aan deze beschikking verbonden monitoringsverplichting.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

APPENDICES

1. Overzichtskaart Winning 6.1 en 6.3.
2. Locatie reptielen en -amfibieënschermen.
3. Locaties voor translocatie exemplaren van het glad biggenkruid.

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1. De vergunninghouder dient:
 - a. de start van de werkzaamheden uiterlijk een week van te voren te melden (startmelding);
 - b. het ecologisch werkprotocol op te sturen bij de startmelding van de werkzaamheden;
 - c. relevante wijzigingen in de uitvoering één maand van tevoren te melden. Het betreft wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling van de aanvraag en/of de uitvoering van de voorgestelde mitigerende en/of compenserende maatregelen;
 - d. de datum van beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk een week van tevoren te melden.

Bovenstaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (hierna: OZHZ), Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres toezichtnatuur@ozhz.nl onder vermelding van 'flora en fauna'. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.

2. Deze omgevingsvergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts-)personen. De vergunninghouder blijft daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze omgevingsvergunning.
3. De vergunninghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden die betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze omgevingsvergunning en de maatregelen opgenomen in de documenten vermeld onder het kopje 'Aanvraagdocumenten'. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a. de voorwaarden zoals opgenomen in deze omgevingsvergunning;
 - b. de aanduiding van de locatie van het projectgebied (hierna: plangebied);
 - c. de uit te voeren werkzaamheden;
 - d. de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - e. de mitigerende en compenserende maatregelen;
 - f. de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
 - g. het logboek van de ecologische begeleiding dat door de deskundige wordt bijgehouden.
4. De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de rugstreeppad, de zandhagedis en het glad biggenkruid.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

Een ecologisch deskundige is iemand die ecologisch advies geeft of werkzaamheden begeleid op het gebied van leefgebieden en/of (beschermde) soorten en heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis, voortkomend uit, of vergelijkbaar met een afgeronde mbo-, hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt Nederlandse ecologie.

De deskundige heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek uit te kunnen voeren en advies te kunnen geven. De deskundige:

- (her)kent de functionaliteit van leefgebieden van (beschermde) soorten;
- heeft kennis van de algemeen erkende onderzoeks- en monitoringsmethoden;
- kan resultaten onderbouwd rapporteren en ecologische werkprotocollen uitwerken;
- kan aanvragen opstellen of daarbij ondersteunen;
- kan anticiperen op en heeft voortschrijdend inzicht in het uitvoeren van ecologisch werk in de praktijk (inclusief vrijstellingen en gedragscodes);
- kan specifieke ecologische maatregelen toepassen en begeleiden;
- zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam bij Nederlandse natuurorganisaties, (semi)overheidsinstanties en/of een ecologisch adviesbureau, dat bij voorkeur is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze omgevingsvergunning en het ecologisch werkprotocol inclusief het logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden), op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.
6. De vergunninghouder dient, met inachtneming van de voorschriften in deze omgevingsvergunning, de werkzaamheden en maatregelen uit te voeren zoals opgenomen in de documenten vermeld onder het kopje 'Aanvraagdocumenten'.
7. Indien een of meerdere in voorschrift 6 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
8. Tijdig, minimaal één maand voordat de in voorschrift 7 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dienen deze ter goedkeuring aan de OZHZ (voorschrift 1) te worden voorgelegd.

Specifieke voorschriften

9. Alle werkzaamheden, inclusief het plaatsen van de reptielen- en amfibieënschermen (hierna: schermen) en rijplaten, dienen uitgevoerd te worden in één werkrichting om eventueel aanwezige soorten de mogelijkheid te geven zich tijdig te kunnen verplaatsen.
10. De rijnsnelheid van alle machines en voertuigen over onverhard terrein en paden mogen niet hoger zijn dan vijf kilometer per uur. Voor beheerpaden die voorzien zijn van rijplaten en aanwezig zijn in onverhard terrein geldt een maximale snelheid van vijftien kilometer per uur. In overige gevallen, zoals (transport)bewegingen over verharde beheerpaden die met rijplaten zijn voorzien, geldt een maximumsnelheid van dertig kilometer per uur. Indien ter plaatse een lagere maximumsnelheid geldt vanuit veiligheidsoverwegingen of andere wet- en regelgeving, dan dient deze maximum snelheid te worden aangehouden. Voorgaande geldt voor de locaties buiten de schermen, in de periode van 1 februari tot 15 november.
11. Indien individuen van de rugstreepad, de zandhagedis en/of het glad biggenkruid worden aangetroffen in het plangebied tijdens de uitvoering van de werkzaamheden, dienen de werkzaamheden die gerelateerd zijn aan dat specifieke werk op de locatie waar de soort is aangetroffen, meteen stilgelegd te worden en de ecologische deskundige (voorschrift 4) dient dan direct contact op te nemen met de OZHZ (voorschrift 1). De ecologische deskundige dient ter plaatse passende maatregelen te nemen. De genomen maatregelen dienen zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk op dezelfde dag dat deze maatregelen worden uitgevoerd, door de ecologisch deskundige doorgegeven te worden aan de OZHZ. De werkzaamheden kunnen op de werklocatie hervat worden als deze is vrijgegeven door de ecologische deskundige. Indien de OZHZ het nodig acht dat aanvullende en/of andere maatregelen getroffen moeten worden voordat de werkzaamheden hervat mogen worden, dan mogen de werkzaamheden pas hervat worden nadat deze maatregelen genomen zijn en de locatie is vrijgegeven door de ecologisch deskundige. De ecologisch deskundige dient van het voorgaande verslag te doen in het ecologisch logboek (voorschrift 3, sub g).

Rugstreepad en zandhagedis

12. Voorafgaand aan de start van de werkzaamheden en het afvangen van de rugstreepad en de zandhagedis, dienen de hierna genoemde werkgebieden en locaties waar werkzaamheden plaats gaan vinden ontoegankelijk gemaakt te worden door het plaatsen van schermen en hiervoor gelden de volgende voorwaarden:
 - a. het plaatsen van de schermen dient te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige (voorschrift 4);
 - b. het plaatsen van de schermen dient plaats te vinden nadat het ontmoedigen (kort maaien) is uitgevoerd en uiterlijk in de eerste week van september. Dit betreft de minst kwetsbare periode van de zandhagedis voorafgaand aan de winterperiode, welke start begin september en duurt tot en met maart;
 - c. het werkgebied rondom de aan te leggen infiltratieplas 12.4 en de werkgebieden voor het vernieuwen van winning 6.1 en het loskoppelen van winning 6.3, dienen ontoegankelijk te worden gemaakt, zie appendix II;
 - d. het afschermen geldt tevens voor de locaties van de tijdelijke onderhoudspaden. Bestaande transportroutes hoeven hierbij niet meegenomen te worden, met uitzondering van risicovolle locaties. De risicovolle locaties zijn ter beoordeling aan de ecologisch deskundige;
 - e. de locaties waar werkzaamheden gaan plaatsvinden en die niet vallen onder de werkgebieden opgenomen in sub c, dienen eveneens afgeschermd te worden indien aanwezigheid van beschermde soorten op basis van het habitat niet kan worden uitgesloten ten tijde van het uitvoeren van de werkzaamheden op die locatie. Dit ter beoordeling aan een ecologisch deskundige.
 - f. de schermen dienen in goede staat te verkeren en dagelijks gecontroleerd te worden door een ecologisch deskundige of door een persoon die aanwezig is op de locatie en is geïnstrueerd door een ecologisch deskundige. Beschadigingen, hoge vegetatie of omgevallen schermen en dergelijke waardoor de functionaliteit van deze maatregel wordt belemmerd, dienen binnen een dag te worden hersteld of opgelost;
 - g. het verwijderen van de schermen na afronding van de werkzaamheden dient te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige;
 - h. in het ecologisch logboek (voorschrift 3, sub g) dient door de ecologisch deskundige verslag te worden gedaan van het plaatsen en verwijderen van de schermen, de uitgevoerde controles en wat de bevindingen en eventueel ondernomen acties zijn geweest. Indien de schermen na plaatsing zijn gecontroleerd door een persoon die geïnstrueerd is door de ecologisch deskundige (zie sub f), dient ook deze persoon verslag te doen van de uitgevoerde controles in het ecologisch logboek.

13. Na het afschermen van de werkgebieden en locaties conform voorschrift 12, dienen aanwezige soorten te worden afgevangen en verplaatst. Het afvangen en verplaatsen van de rugstreepad en de zandhagedis dient te worden uitgevoerd door een ecologisch deskundige (voorschrift 4). Hierop zijn de volgende aanvullende voorwaarden van toepassing:
 - a. het afvangen van de rugstreepad en zandhagedis dient uitgevoerd te worden door middel van vangemmers, handvangsten en/of stropvangsten (enkel zandhagedis). Stropvangsten met behulp van vangstropjes mogen uitsluitend worden toegepast door een ecologisch deskundige vaardig in het afvangen van de zandhagedis met deze specifieke methode;
 - b. het afvangen van de rugstreepad en de zandhagedis dient direct te starten na het plaatsen van de schermen, zie voorschrift 12, sub b;
 - c. vanaf het moment van afvangen, dienen vangemmers minimaal tweemaal daags gecontroleerd te worden op individuen van de rugstreepad en de zandhagedis, met een tussenperiode van maximaal 10 tot 12 uur. Gevangen individuen dienen zo snel mogelijk te worden vrijgelaten in het omliggende leefgebied, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Indien minimaal vijf aaneengesloten dagen géén individuen van de rugstreepad en de zandhagedis afgevangen zijn, kan het plangebied door de ecologisch deskundige worden vrijgegeven voor het starten van de werkzaamheden;

- d. in het ecologisch logboek (voorschrift 3, sub g) dient door de ecologisch deskundige verslag te worden gedaan van de ecologische begeleiding, waarbij wordt genoteerd door wie de dieren zijn gevangen en waar, wanneer en om hoeveel dieren het gaat en waarheen zij zijn verplaatst. Ter verificatie dient fotomateriaal te worden toegevoegd.
14. Bij het afvangen dienen gebruikte materialen (waaronder handschoenen, laarzen etc.) voor- en achteraf ontsmet te worden conform het Desinfectie protocol veldwerk van RAVON².
 15. Aan deze omgevingsvergunning is een monitoringsverplichting verbonden naar de functionaliteit van het plangebied als leefgebied van de rugstreeppad en de zandhagedis. Binnen twee maanden na bekendmaking van deze omgevingsvergunning, dient hiervoor een monitoringsplan ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Haaglanden (hierna: ODH) te worden verstrekt. Op deze monitoring zijn de volgende randvoorwaarden van toepassing:
 - a. in het monitoringsplan dient concreet te zijn gemotiveerd welke SMART-definitie³ wordt gegeven aan een goede, matige en slechte kwaliteit van leefgebied van de betreffende soorten, zodat dit ook heldere handvatten geeft voor behoud van kwaliteit en eventuele maatregelen ter verbetering;
 - b. er dient vanaf het eerstvolgende voortplantingsseizoen na afronding van de werkzaamheden, gedurende een periode van drie jaar gemonitord te worden door een ecologisch deskundige op het gebied van de rugstreeppad en de zandhagedis;
 - c. de monitoring dient te worden uitgevoerd conform de meest recente onderzoeksrichtlijnen, zoals beschreven in de Handleiding Meetnet Reptielen en Amfibieën van RAVON⁴;
 - d. de resultaten van de monitoring dienen jaarlijks vóór 1 februari van het opvolgende jaar te worden aangeleverd bij de OZHZ (zie voorschrift 1);
 - e. de resultaten van de monitoring dienen te worden opgeleverd in een korte rapportage, waarin in ieder geval dient te worden opgenomen: een heldere conclusie over de effectiviteit van de maatregelen en een voorstel voor verdere optimalisatie of extra maatregelen, mocht het verwachte resultaat uitblijven en aanwijsbaar zijn toe te schrijven aan de uitvoering van de betreffende maatregelen. Voorstellen voor optimalisatie en extra maatregelen mogen worden uitgevoerd na goedkeuring van het voorstel door de OZHZ.

Glad biggenkruid

16. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient het plangebied op aanwezigheid van glad biggenkruid te worden geïnventariseerd door een ecologisch deskundige op het gebied van glad biggenkruid (voorschrift 4). De inventarisatie dient te voldoen aan de volgende eisen:
 - a. het veldonderzoek naar het glad biggenkruid dient in de ochtenduren te worden uitgevoerd in de periode 1 juli tot en met 31 oktober;
 - b. het veldonderzoek dient vlakdekkend⁵ te worden uitgevoerd op de locaties binnen het plangebied waar kansrijke standplaatscondities van het glad biggenkruid aanwezig zijn;
 - c. de ecologisch deskundige dient van het uitgevoerde veldonderzoek verslag te doen in het ecologisch logboek (voorschrift 3, sub g);
 - d. het rapport van de uitgevoerde inventarisatie dient in het jaar dat de inventarisatie is uitgevoerd voor 31 december te worden aangeleverd bij de OZHZ (zie voorschrift 1) en de ODH via vergunningen@odh.nl onder vermelding van het zaaknummer 01104958.

² Zie: https://www.ravon.nl/Portals/2/Bestanden/Publicaties/Hygiene_protocol.pdf.

³ SMART: specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden.

⁴ https://www.ravon.nl/Portals/2/Bestanden/HelpMee/Handleiding_meetnet_reptielen.pdf.

⁵ Vlakdekkend: onderzoek van het volledige oppervlak.

17. Indien het glad biggenkruid in het plangebied wordt aangetroffen (voorschrift 11 en 16), dienen de volgende voorwaarden te worden nageleefd:
- de transplantatie van het glad biggenkruid dient te worden uitgevoerd door een ecologisch deskundige op het gebied van glad biggenkruid (voorschrift 4) en te worden uitgevoerd in de periode van 1 maart tot en met 30 september;
 - individuen van het glad biggenkruid dienen per individu en met voldoende ruimte rondom de plant uitgestoken te worden met een gemiddelde diameter van 15 cm en een cilinder van 20 cm diep. Indien de individuen van het glad biggenkruid te dicht opeen staan en ze niet als individu getransplanteerd kunnen worden, dienen deze als cluster te worden getransplanteerd;
 - het uitsteken van het glad biggenkruid dient handmatig te gebeuren. Het dient als homogeen pakket te worden uitgestoken. Indien het substraat bestaat uit los duinzand dient men de grond eerst vochtig te maken;
 - de abiotische condities van de ontvangstlocaties dienen geschikt te zijn voor de te transplanteren individuen van het glad biggenkruid;
 - de abiotische condities voor het glad biggenkruid dienen te worden afgeleid van de vegetatiestructuur afkomstig van de meest recente vegetatiekartering, met als belangrijkste aandachtspunt een voldoende open vegetatiestructuur (geen verstufbaar zand). Op kaart dient aangegeven te worden naar welke locaties in de omgeving de getransplanteerde individuen van het glad biggenkruid zijn verplaatst, inclusief onderbouwing dat hier geschikte abiotische condities aanwezig zijn voor de soort;
 - bij het plaatsen van het glad biggenkruid op de ontvangstlocatie, dient de bovenkant van de uitgestoken grond gelijk te zijn met het maaiveld. De te transplanteren individuen van het glad biggenkruid dienen nauw aan te sluiten aan het omringende substraat. Het aanduwen of aanstampen van de grond rondom de geplaatste planten is niet toegestaan;
 - van de transplantatie (verplaatsing) van de individuen van het glad biggenkruid, dient verslag te worden gedaan in het ecologisch logboek, hierbij dienen de exacte vindlocaties en plaatsingslocaties te worden vermeld. De kaart met ecologische onderbouwing, genoemd in sub e, dient bij het ecologisch logboek gevoegd te worden.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten – beschermd én onbeschermd – geldt de specifieke zorgplicht van artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen. Dit betekent onder meer dat gedurende de werkzaamheden rekening moet worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd, van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Dit besluit is alleen van toepassing op de beschermde soorten, verbodsbepalingen en handelingen zoals opgenomen in de aanvraag. Indien blijkt dat de werkzaamheden zullen leiden tot overtreding van andere verbodsbepalingen en/of er sprake zal zijn van niet eerder voorziene effecten op andere beschermde soorten dan waarop dit besluit van toepassing is, dienen de werkzaamheden gestaakt te worden en direct contact te worden opgenomen met de OZHZ (voorschrift 1) en hiervoor een aanvullende omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit te worden aangevraagd bij de ODH.
- Ook dient u rekening te houden met het onverwijld melden van een ongewoon voorval als bedoeld in artikel 11.34 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Dit geldt als er tijdens de uitvoering van flora- en fauna-activiteiten een gebeurtenis plaatsvindt die direct gevolgen heeft voor de natuur. In dat geval dient u direct contact op te nemen met de OZHZ.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 3 mei 2024 hebben wij namens Dunea N.V. een aanvraag om een omgevingsvergunning ontvangen als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet. De omgevingsvergunning is aangevraagd voor vergunningsplichtige flora- en fauna-activiteiten ten aanzien van de beschermde soorten rugstreeppad, zandhagedis en glad biggenkruid. Het project waarvoor de aanvraag is ingediend staat bekend als 'Winning 6.1 en 6.3' en ziet op het vernieuwen van winning 6.1, het technisch loskoppelen van winning 6.3, de aanleg van een nieuwe infiltratieplas 12.4, het uitvoeren van werkzaamheden aan de infiltratieplassen 7, 8 en 12.1, de aanleg van twee bijbehorende onderhoudspaden en het gebruik en de aanleg van tijdelijke werkwegen binnen het zuidelijk deel van deelgebied Berkheide. Tegelijkertijd met de renovatie worden natuurherstelmaatregelen uitgevoerd ten behoeve van de habitattypen H2130A Grijze duinen (kalkrijk) en H2190B Vochtige duinvallei (kalkrijk). De locatie betreft het noordwestelijk deel van deelgebied Berkheide, onderdeel van Natura 2000-gebied Meijendel & Berkheide.

De ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder a, van het Bal voor wat betreft het opzettelijk vangen en doden van de rugstreeppad (*Epidalea calamita*) en de zandhagedis (*Lacerta agilis*);
- artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bal voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de rugstreeppad (*Epidalea calamita*) en de zandhagedis (*Lacerta agilis*);
- artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder d, van het Bal voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de rugstreeppad (*Epidalea calamita*) en de zandhagedis (*Lacerta agilis*);
- artikel 11.47, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bal voor wat betreft het anders dan voor verkoop onder zich hebben van de rugstreeppad (*Epidalea calamita*) en de zandhagedis (*Lacerta agilis*);
- artikel 11.48, van het Besluit activiteiten leefomgeving voor het vangen van de rugstreeppad (*Epidalea calamita*) en de zandhagedis (*Lacerta agilis*), door gebruikmaking van niet-selectieve middelen die de plaatselijke verdwijning of ernstige verstoring van de rust van populaties van soorten tot gevolg kunnen hebben;
- artikel 11.54, eerste lid, aanhef en onder c, van het Bal voor het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van het glad biggenkruid (*Hypochaeris glabra*) in zijn natuurlijke verspreidingsgebied.

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 15 augustus 2024 tot 1 maart 2026.

Aanvraagdocumenten

Bij de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten gebruikt, die onderdeel uitmaken van deze beschikking:

- Projectomschrijving winning 6.1 en 6.3, Dunea N.V., documentkenmerk: DUN 6.1-24-PBG-01, 26 april 2024 (ODH1056888) inclusief Bijlage I Tekening activiteiten winning 6.1, Bijlage II Tekening transportroutes, Bijlage III Memo regels en richtlijnen gebruik materieel, Bijlage IV Uitgangspunt Oeveraanpassing Dunea en Bijlage V werkzaamheden t.b.v. natuur;

- Toelichting Omgevingsvergunning flora en fauna activiteit winning 6.1 en 6.3, Dunea N.V. (ODH1056890);
- Activiteitenplan project 'Winning 6.1 en 6.3' Berkheide, Waardenburg Ecology, rapportnummer: 23-062, projectnummer 22-0262, 30 april 2024 (ODH1056905);
- Ecologisch onderzoeksrapport project 'Winning 6.1 en 6.3' Berkheide, Waardenburg Ecology, rapportnummer 24-090, projectnummer 22-0626, 30 april 2024 (ODH1056907);
- Optimalisatie winning 6.1 en 6.3 Geohydrologische berekeningen t.b.v. vergunning, HaskoningDHV Nederland B.V., referentie: BI3935-WM-RP-240426-1310, 26 april 2024 (ODH1056911);
- Memo Grondwaterstand en benodigde bemaling t.b.v. renovatie winning 6.1 en 6.3, HaskoningDHV Nederland B.V., kenmerk: BI3935-WM-ME-240229-1553, versie 2, 29 februari 2024 (ODH1056913);
- Memo Participatie en project winning 6.1 en 6.3, Dunea N.V., 1 mei 2024 (ODH1056918);
- Mailbericht, 15 juli 2024, wijziging aanvraag, intrekking bokkenorchis, met bijlage: Memo veldbevindingen bokkenorchis, Buijs Eco Consult B.V., memonummer 240712, projectnummer 231212, 12 juli 2024.
- Beantwoording vragenbrief winning 6.1-6.3, Dunea N.V., kenmerk DUN-W6.1-2024-FFA-01, 5 september 2024 (ODH1158902);
- Habitat zandhagedis winning 6.1 (ODH1158903);
- Indicatieve locatie paddenscherm winning 6.1-6.3 (ODH1158904);
- Locaties voor translocaties exemplaren van glad biggenkruid, Waardenburg Ecology (ODH1158905).

Bevoegd gezag

De activiteit wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 5.10, eerste lid, aanhef en onder e, van de Omgevingswet (hierna: Ow), artikel 11.24 van het Bal en artikel 4.6, eerste lid, aanhef en onder e, van het Omgevingsbesluit zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Procedure

De beschikking is voorbereid volgens de reguliere voorbereidingsprocedure als genoemd in paragraaf 16.5.2 van de Ow en Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht. De ontvankelijkheid van de aanvraag is getoetst aan de aanvraagvereisten zoals opgenomen in de Algemene wet bestuursrecht en de Omgevingsregeling.

Omdat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is verzocht om aanvullende gegevens. Op 5 september 2024 hebben wij de aanvullende gegevens ontvangen en is de inhoudelijke beoordeling voortgezet.

Voor project Winning 6.1 en 6.3 is ook een omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit aangevraagd. Op deze aanvraag wordt separaat een besluit genomen. De ontwerpbeschikking is op 28 augustus 2024 gepubliceerd.⁶

Verlenging

Met toepassing van artikel 16.64, tweede lid, van de Ow hebben wij op 27 maart 2024 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zes weken verlengd.

Participatie

De opzet en uitkomsten van het participatieproces zijn op grond van artikel 7.4 van de Omgevingsregeling onderdeel van de aanvraag. Bij deze aanvraag heeft participatie plaatsgevonden met verschillende natuur-stakeholders. In de memo van 1 mei 2024 staat beschreven in welke vorm de participatie heeft plaatsgevonden.

⁶ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/prb-2024-13091.html>.
01104958

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan:

- artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Ow;
- de artikelen 11.46, 11.47, 11.48 en 11.54 van het Bal;
- de artikelen 8.74k, 8.74l en 8.74r van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl);
- de paragrafen 7.2.1., 7.2.8a.2., 7.2.8a.4. ,en 7.2.8a.5., van de Omgevingsregeling;
- de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De rugstreeppad en de zandhagedis zijn van nature in Nederland in het wild levende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn. Beide soorten zijn tevens opgenomen in bijlage II bij het Verdrag van Bern.

Op grond van artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder a, b en d, van het Bal is het verboden:

- de rugstreeppad en de zandhagedis opzettelijk te doden of te vangen;
- de rugstreeppad en de zandhagedis opzettelijk te verstoren;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de rugstreeppad en de zandhagedis te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 11.47, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bal is het verboden om de rugstreeppad en de zandhagedis, anders dan voor verkoop, onder zich te hebben of te vervoeren.

Op grond van artikel 11.48 van het Bal is het verboden de rugstreeppad en de zandhagedis te vangen of te doden door gebruikmaking van niet-selectieve middelen die de plaatselijke verdwijning of ernstige verstoring van de rust van de populaties van deze soorten tot gevolg kunnen hebben.

Het glad biggenkruid is een vaatplant opgenomen in bijlage IX, onder B, als bedoeld in artikel 11.54, eerste lid, aanhef en onder c, van het Bal. Op grond van dit artikel is het verboden:

- het glad biggenkruid in zijn natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Op grond van artikel 8.74k, eerste lid en artikel 8.74l, eerste lid, van het Bkl wordt een omgevingsvergunning slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing voor het verrichten van de activiteit bestaat;
- de activiteit nodig is omdat tenminste één van de belangen genoemd in artikel 8.74k, eerste lid, aanhef en onder b, respectievelijk artikel 8.74l, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bkl aan de orde is; en
- de activiteit geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Op grond van artikel 8.74r van het Bkl, worden aan een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 11.48 van het Bal, voorschriften verbonden over de te gebruiken middelen.

Beoordeling

Aanvraag

Aanvrager Dunea N.V. (hierna: Dunea) is verantwoordelijk voor de productie en levering van drinkwater in het westelijk deel van Zuid-Holland. Om voldoende drinkwater te kunnen blijven leveren moet Dunea in de komende jaren de capaciteit van het drinkwater verhogen. Het Programma Berkheide⁷ omvat een aantal projecten welke als doel hebben om op korte termijn de bestaande productiecapaciteit en leveringszekerheid veilig te stellen door het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden en uitbreidingen om aan de vraag naar drinkwater te kunnen voldoen.

⁷ Zie ook <https://www.dunea.nl/duinen/werkzaamheden/grote-projecten/werkzaamheden-duingebied-berkheide>.
01104958

Project Winning 6.1 en 6.3 is een van de projecten binnen Programma Berkheide voor de korte termijn doelstelling. Het project heeft als doel om de bestaande winning van geïnfiltreerd voorgezuiverd rivierwater voor drinkwater te renoveren en te regenereren (optimaliseren) om de aanvoercapaciteit en de leveringszekerheid van drinkwater te waarborgen en op te waarden. Winning 6.1 en 6.3 bevinden zich in het noordwestelijke deel van wingebed Berkheide in Natura 2000-gebied Meijendel & Berkheide. De winningen beslaan hemelsbreed een lengte van circa 1,25 kilometer ten zuidwesten van Katwijk. Winning 6.1 bestaat uit 110 winputten en winning 6.3 bestaat uit 14 winputten welke met een verzamelleiding zijn verbonden. Via deze verzamelleiding stroomt het water naar pompstation Katwijk.

Project Winning 6.1 en 6.3 betreft in de eerste plaats de renovatie van de bestaande winningen van drinkwater. Behalve dat de capaciteit van winning 6.1 sterk is teruggelopen, voldoet deze ook niet meer aan de huidige eisen die gelden voor de verblijftijd van oppervlaktewater in de bodem in relatie tot risico's op een bacteriologische besmetting. Een tweede onderdeel van de renovatie is het technisch loskoppelen van winning 6.3 van winning 6.1. Door de loskoppeling van beide winningen kan de grondwaterstand in de omgeving nauwkeuriger worden beheerst wat ten gunste komt van de naastgelegen vochtige duinvallei 'De Bendel'⁸. Onderdeel van het project is ook het aanleggen van een nieuwe infiltratieplas 12.4. De infiltratieplas levert geen wezenlijke bijdrage aan de capaciteit van winning 6.1 en 6.3, maar is bedoeld om de hydrologische condities voor het habitatype H2190B Vochtige duinvallei (kalkrijk) in de naastgelegen duinvallei 'Bendel' te verbeteren. Deze systeemmaatregel houdt direct verband met de in het Natura 2000-beheerplan opgenomen doelstelling om in De Bendel de grondwaterstanden te verhogen. De nieuwe infiltratieplas dient te voldoen aan de technische ontwerpisen voor een infiltratieplas in relatie tot veiligheid waaronder de risico's op bacteriologische besmetting. De infiltratieplas wordt voorzien van een natuurvriendelijke oever.

De werkzaamheden zijn globaal beschreven als volgt:

Vernieuwen van winning 6.1 en loskoppelen van winning 6.3 (met een worstcase oppervlakte benodigd van circa 28.840 m²):

- rooien en snoeien van struweel en bomen (binnen het (rode) werkgebied);
- het aanleggen van een tijdelijke werkweg met rijplaten van 3 meter breed en over een lengte van 160 m;
- het vernieuwen en gedeeltelijk verleggen van aansluit- en verzamelleidingen;
- het verwijderen en opnieuw boren van bestaande winputten;
- het vervangen van één grote (debietmeter)put inclusief vervangen van kabels;
- het plaatsen van twee nieuwe putten, waarvan één put binnen en één put buiten het werkgebied van winning 6.1;
- het plaatsen van een peilbuis bij winning 6.3 inclusief bekabeling;
- aanleggen van nieuwe kabels en schakelkasten langs de bronnen van winning 6.3 met een ruimtebeslag van 2 m breed en over een lengte van 120 m;
- aanleggen van nieuwe kabels en schakelkasten van zuid naar noord, richting winning 6.1 met een bufferzone van circa 2 meter breed en over een lengte van 120 m;
- het aan- en afvoeren van materiaal zoals kabels en materiaal voor betonconstructies en materieel;
- aanleggen van een brandweeropstelplaats van grasbetonblokken bij infiltratieplas 12.1 met een permanente aanvoerleiding vanuit infiltratieplas 12.1 binnen het werkgebied met een oppervlakte van 50 m²;
- beperkte bemaling voor vervangen debietmeter voor loskoppelen winning 6.3.

Infiltratieplas 12.4:

- het ontgraven van een nieuwe infiltratieplas 12.4;
- het verwijderen van ruigte struweel en duingrasland met een worstcase oppervlakte van 1.800 m²;
- het aanleggen van een duiker tussen infiltratieplas 12.1 en 12.4. Voor de aanleg van de duiker wordt een sleuf gegraven van circa 1 m breed en 2 m diep over een lengte van 75 m;
- het aanbrengen van een uitstroomconstructie in infiltratieplas 12.1 en 12.4 (3x3 m);
- het aan- en afvoeren van materiaal, zoals kabels en materiaal voor duikers en materieel;
- het aanleggen van een nieuwe leiding naar de nieuwe put buiten het werkgebied.

Natuurontwikkeling en -verbetering

- het herstel van de huidige situatie binnen het werkgebied winning 6.1, zodat Grijs duin (H2130A) opnieuw kan ontwikkelen;
- het rondom het werkgebied verwijderen van bestaande duindoornstruwelen en abelen, zodat de gewenste openheid en optimale condities ontstaan voor de ontwikkeling van Grijs duin (H2130A) met een worstcase oppervlakte van 39.000 m²;
- het realiseren van een natuurvriendelijke oever in de infiltratieplassen 12.4 en 12.1.

De voorbereidende werkzaamheden staan gepland te starten vanaf 15 augustus 2024, waarna vanaf 1 september 2024 de werkzaamheden zullen starten voor het vernieuwen van winning 6.1 en het loskoppelen van winning 6.3, de aanleg van een nieuwe infiltratieplas 12.4, het uitvoeren van werkzaamheden aan infiltratieplassen 7, 8 en 12.1, de aanleg van twee bijbehorende onderhoudspaden en het gebruik en de aanleg van tijdelijke werkwegen. Bij de aangevraagde geldigheidsduur tot 1 maart 2025 is rekening gehouden met eventuele uitloop van het project. Gelet op de noodzaak van de uit te voeren renovatiewerkzaamheden op korte termijn in relatie tot de kwetsbare perioden van de rugstreepad en zandhagedis (winterrustperiode), is van belang dat dit besluit vanwege spoedeisendheid direct inwerking treedt na bekendmaking.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Het voorkomen van de rugstreepad, de zandhagedis en het glad biggenkruid in Berkheide is algemeen bekend. Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Omgevingswet hebben in 2020, 2022 en 2023 in totaal drie veldbezoeken plaatsgevonden, waarin onderzoek is gedaan naar geschikte habitats van beschermde soorten binnen het plangebied. Het onderzoek voor de rugstreepad en de zandhagedis is niet uitgevoerd conform de Kennisdocumenten Rugstreepad en Zandhagedis (BIJ12, 2017). Op basis van de drie veldbezoeken, gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (hierna: NDFF) en expert judgement zijn de verschillende leefgebieden en potentiële functies en geschikte standplaatsen voor de rugstreepad en de zandhagedis in kaart gebracht. Er wordt ervan uitgegaan dat deze soorten overall in het plangebied voor kunnen komen, derhalve wordt er te allen tijde uitgegaan van een worstcasescenario waarin de aanwezigheid wordt verondersteld in het gehele plangebied.

Rugstreepad en zandhagedis

Het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide maakt onderdeel uit van het natuurlijke verspreidingsgebied van de rugstreepad en de zandhagedis. Beide soorten komen algemeen voor in Berkheide. Voor het Programma Berkheide wordt zoals hiervoor vermeld uitgegaan van een worstcasescenario, waarbij het plangebied in zijn algemeenheid wordt beschouwd als geschikt leefgebied voor de rugstreepad en de zandhagedis. Tijdens de veldbezoeken zijn op basis van de aanwezige terreinkenmerken de potentiële voortplantings- en overwinteringsplaatsen, voor de rugstreepad en de zandhagedis in beeld gebracht (biotooianalyse). Op basis van dit onderzoek wordt er in de aanvraag van uitgegaan dat de rugstreepad en de zandhagedis en functies voor deze soorten, in het plangebied aanwezig zijn.

In het plangebied komen geschikte overwinteringsplaatsen van zowel de rugstreepad als de zandhagedis algemeen voor, met name in de overgang tussen duingrasland en struweel. Aanwezige zandige open plekken kunnen dienen als overwinteringsplek voor de rugstreepad en de zandhagedis, en daarnaast als ei-afzetplaats

voor de zandhagedis. Op enkele meters afstand zijn voortplantingswateren van de rugstreepad aanwezig. Dit betreft wateren waar kooractiviteit is waargenomen. Infiltratieplas 12.1, waar werkzaamheden gaan plaatsvinden, bestaat uit steile oevers met hoog opgaande begroeiing van struweel en riet, waarbij ondiepe oeverzones ontbreken. Deze plas bevat roofvissen waardoor deze plas niet geschikt wordt geacht als voortplantingswater van de rugstreepad. Er kan echter niet worden uitgesloten dat hier toch individuen van de rugstreepad kunnen voorkomen.

Gelet op het voorgaande, valt niet uit te sluiten dat door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden sprake zal zijn van aantasting van functioneel leefgebied van de rugstreepad en de zandhagedis evenals aantasting van mogelijk aanwezige rust- en verblijfplaatsen. Aangezien de aanwezige individuen als gevolg van de werkzaamheden een alternatief moeten zoeken, worden ze tevens opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder b en d, van het Bal overtreden.

Als mitigerende maatregel worden mogelijk aanwezige rugstreepadden en zandhagedissen afgevangen en verplaatst naar geschikt leefgebied buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Aangezien de gevangen individuen worden verplaatst en bij het afvangen gebruik wordt gemaakt van niet-selectieve vangmiddelen is voor de flora- en fauna-activiteiten als bedoeld in artikel 11.47, eerste lid, aanhef en onder a, en artikel 11.48 van het Bal een omgevingsvergunning benodigd. Ondanks de zorgvuldige werkwijze bij het afvangen, valt niet met zekerheid uit te sluiten dat toch individuen van deze soorten worden verwond of gedood. Om deze reden wordt ook voor de flora- en fauna-activiteit het worstcase doden van deze soorten zoals opgenomen in artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder a, van het Bal omgevingsvergunning aangevraagd.

Glad biggenkruid

Glad biggenkruid is een composiet die in het kustgebied gebonden is aan open (niet verstufbaar) zand of laagblijvend duingrasland met voldoende duurzame open vegetatiestructuur. De composiet is gebonden aan voedselarme standplaatsen die kalkloos of kalkarm zijn. Glad biggenkruid is een therofyt wat betekent dat de soort eenjarig is en de cyclus van bloei, zaadzetting en kieming binnen één jaar wordt voltooid. Groeiplaatsen hebben als gevolg van deze strategie een onbestendig karakter. De aanwezigheid van het glad biggenkruid in het plangebied wordt in de aanvraag aangenomen. Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden wordt worstcase uitgegaan van het verdwijnen van een oppervlakte aan droog duingrasland met groeiplaatsen die in potentie geschikt zijn als standplaats voor het glad biggenkruid (worstcase 28.840 m² aan duingrasland en struweel). Echter als gevolg van de natuurmaatregelen neemt het oppervlakte droog duingrasland met 3,7 ha (370.000 m²) toe.

Gelet op het voorgaande, valt niet uit te sluiten dat er sprake zal zijn van het ontwortelen of vernielen van het glad biggenkruid binnen zijn natuurlijk verspreidingsgebied als gevolg van de werkzaamheden. Hiermee wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 11.54, eerste lid, aanhef en onder c, van het Bal overtreden.

Belangenonderbouwing

De omgevingsvergunning is aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' en het belang van 'de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats'. Voor het glad biggenkruid is ook aangedragen dat het project nodig is 'in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde. Dat de werkzaamheden onder dit laatstgenoemde belang vallen is evident.

Aanvrager Dunea is verantwoordelijk voor de productie en levering van drinkwater in het westelijk deel van Zuid-Holland. Dunea beheert drie duingebieden tussen Monster en Katwijk, die deel uitmaken van Nationaal Park Hollandse Duinen: Solleveld, Meijndel en Berkheide. Deze drie duingebieden zijn van groot belang voor het

zuiveren van drinkwater. Het project Winning 6.1 en 6.3 ligt in wingebed Berkheide en is een uitwerking van de noodzaak tot verhoging van de capaciteit van de drinkwatervoorziening van 26,5 naar 32,1 miljoen m³ per jaar. Om het nijpende woningtekort te verminderen is beraamd dat er in de provincie Zuid-Holland voor het jaar 2030 200.000 nieuwe woningen benodigd zijn. Dat is ruim een vijfde deel van de landelijke opgave. De verwachting is dat de vraag naar drinkwater ook de komende jaren blijft doorstijgen. De verwachte bevolkingsgroei binnen het afzetgebied van Dunea bedraagt tot 2035 220.000 mensen en tot 2040 260.000 (Alternatievenafweging Programma Berkheide).⁹

Met het Rijk is afgesproken dat de provincies samen met de drinkwaterbedrijven een verkenning uitvoeren om te komen tot een strategie om voor de lange termijn de drinkwatervoorziening veilig te stellen.¹⁰ In de 'Verkenning Drinkwatervoorziening Zuid-Holland 2040' zijn strategieën uitgewerkt voor een robuuste drinkwatervoorziening in de provincie in 2040. Naast de toenemende vraag is van belang dat de waterkwaliteit van met name het oppervlaktewater onder druk staat. In het leveringsgebied van Dunea groeit het aantal inwoners naar verwachting van 1,3 miljoen naar 1,5 miljoen inwoners in 2030. Dunea heeft voor de periode 2018-2025 het Programma Berkheide gestart om dit waterwingebied maximaal in te kunnen zetten voor de stijgende drinkwatervraag. Een doelstelling van het project winning 6.1 en 6.3 is om de bacteriologische betrouwbaarheid van het gewonnen water te vergroten en daarmee de leveringszekerheid in de regio te vergroten. Ter onderbouwing van het wettelijk belang is verwezen naar het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 11 september 2012 (ECLI:EU:C:2012:560), waarin is aangegeven dat drinkwatervoorziening in beginsel een overweging is die verband houdt met de menselijke gezondheid. De drinkwaterwinning in de duinen vindt zijn oorsprong in de noodzaak om ten behoeve van de menselijke gezondheid de bevolking van schoon en betrouwbaar drinkwater te voorzien. Dit is randvoorwaardelijk voor het uitbannen van infectieziektes en daarmee tot op de dag van vandaag één van de belangrijke pijlers onder de zorg voor de volksgezondheid. De veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening en de volksgezondheid maken dat de beschikbaarheid van voldoende kwalitatief goed drinkwater van groot maatschappelijk belang is.

Drinkwater is een eerste levensbehoefte. In de Drinkwaterwet is dan ook de zogenaamde 'zorgplicht drinkwater' opgenomen en is ook vastgelegd dat duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening als dwingende reden van groot openbaar belang geldt (artikel 2 en 3). Ook wordt in 'Richtlijnen voor de toepassing van artikel 6, lid 4, van de Habitatrictlijn' als voorbeeld voor een dwingende reden van groot openbaar belang genoemd: het leveren van voldoende water voor menselijk verbruik, industrieel gebruik en de landbouw.

Flora en fauna

Met het Programma Berkheide wil Dunea ook bijdragen aan natuurherstel en natuurontwikkeling. Tegelijkertijd met de optimalisatie van de winning wordt natuurontwikkeling en -herstel uitgevoerd. Dit betreft de ontwikkeling van de voor het Natura 2000-gebied kwalificerende habitattypen H2190B en H2190D vochtige duinvalleien en H2130 grijze duinen. Nadat de werkzaamheden zijn afgerond, bestaat het werkgebied van winning 6.1 en 6.3 uit open, kaal duinzand. Langs de randen van het werkgebied is opgaand duingrasland en struweel aanwezig. Met het herstel van de begroeiing binnen het werkgebied, neemt de dekking binnen het plangebied toe. Hierdoor herstelt de functie als zomer- en overwinteringshabitat voor de rugstreeppad en de zandhagedis en dienen de randen van het werkgebied als geschikt ei-afzetplek voor de zandhagedis. De natuurvriendelijke oevers van de infiltratieplassen 12.1 en 12.4 leveren een positieve bijdrage aan het voortplantingshabitat voor de rugstreeppad. Het glad biggenkruid is gebonden aan open, zonnige plaatsen op droge zandgronden. Door het verwijderen van het duindoornstruweel leidt dit tot een toename van geschikte standplaatsen voor deze soort. De nieuw aan te leggen

⁹ Het document dateert uit 2022, de huidige ambitie is de bouw van 250.000 woningen voor 2030, zie: Zuid-Holland bouwt circa 250.000 woningen voor 2030 | Nieuwsbericht | Rijksoverheid.nl en <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/ruimte/>.

¹⁰ Eindrapportage Verkenning robuuste drinkwatervoorziening 2040, zie:

<https://drinkwaterverkenning.ireport.royalhaskoningdhv.com/> en Eindrapportage Verkenning robuuste drinkwatervoorziening 2040 (royalhaskoningdhv.com).

infiltratieplas 12.4 heeft tot doel de hydrologische condities voor het habitatype H2190B Vochtige duinvallei (kalkrijk) in de naastgelegen duinvallei 'Bendel' te verbeteren. Deze systeemmaatregel houdt direct verband met de in het Natura 2000 Beheerplan opgenomen doelstelling om in De Bendel de grondwaterstanden te verhogen.

Gelet op voorgaande zijn wij van oordeel dat de aan de aanvraag ten grondslag gelegde belangen voldoende zijn onderbouwd om de negatieve effecten op de rugstreeppad, de zandhagedis en het glad biggenkruid, welke als gevolg van de uitvoering van project Winning 6.1 en 6.3 zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project Winning 6.1 en 6.3 waarop de aanvraag ziet is locatiegebonden. Het gaat om de renovatie en uitbreiding (optimalisatie) van een bestaande waterwinning, die zich bevindt in waterwingebied Berkheide. De capaciteit van deze winning is sterk teruggelopen en ook voldoet deze niet meer aan de huidige eisen die gelden voor de verblijftijd van oppervlaktewater in de bodem in relatie tot risico's op bacteriologische besmetting. Om op korte termijn te kunnen blijven voorzien in de benodigde vraag naar voldoende, kwalitatief drinkwater is de renovatie van de winning noodzakelijk. Na het werk moet de winning in staat zijn om een onttrekkingscapaciteit van 284 m³/uur te behalen. Winning 6.1 en 6.3 is een van de deelprojecten binnen Programma Berkheide¹¹ van Dunea en moet invulling geven aan de strategie voor uitbreiding van de waterwinning op korte termijn (2022-2030) zoals opgenomen in de Alternatievenafweging Programma Berkheide. Hierin is opgenomen dat Dunea voor de toename van de drinkwateraanvraag op de korte termijn afhankelijk is van het Rivier-duinsysteem. In dit document is onder andere opgenomen:

“Met de huidige ontwikkeling van de drinkwateraanvraag ontstaan al in de komende jaren tekorten. In 2025 wordt t.o.v. 2020 een tekort van 8 miljoen m³ drinkwater/jaar verwacht. Richting 2030 loopt het tekort verderop, naar ongeveer 10 miljoen m³ drinkwater/jaar. Daarom wordt voor de korte termijn uitbreiding van het bestaande Rivier-duinsysteem gezocht. Voor de uitbreiding van het Rivier-duinsysteem moeten alle beschikbare mogelijkheden maximaal benut worden. Dit doet Dunea door:

- Uitbreiding Berkheide, waarbij bestaande winningen gerenoveerd worden en geïnvesteerd wordt in nieuwe winputten en installaties.

(...)

Gelet op de doelstellingen op korte termijn, kiest Dunea ervoor om deze opgave te realiseren door onder meer renovatie en uitbreiding van productiecapaciteit in het waterwingebied Berkheide en het vergroten van de overbruggingscapaciteit in Berkheide:

“Berkheide heeft gezien de staat van de winningen een renovatieopgave. Ook zijn er problemen met betrekking tot bacteriologische betrouwbaarheid. Grootschalige renovatie van de winningen en infiltratieplassen is noodzakelijk om het bestaande systeem in stand te houden, zodat het t/m 2040 onderdeel uit kan blijven maken van een leveringszekersysteem. Met de keuze voor Berkheide kan de opgave voor uitbreiding gerealiseerd worden in combinatie met de noodzakelijke renovatie, zodat de algehele impact van de werkzaamheden zoveel mogelijk beperkt wordt.

(...)

In Berkheide zijn er kansen om uitbreiding van capaciteit te combineren met een positief effect op de instandhoudingsdoelen voor habitats en soorten in het Natura 2000-gebied. Dit is mogelijk met maatwerk uitbreidingen in het systeem van winningen en infiltratieplassen, met beperkte ruimtebeslag, positieve effecten op de hydrologie en aanvullende natuurherstelprojecten.”

Voor winning 6.1 en 6.3 is geen gunstiger ontwerp en in voorkomend geval uitvoeringsalternatief voorhanden om de winning te renoveren. De renovatiewerkzaamheden zijn gebonden aan het bestaande ontwerp van de winning.

¹¹ Zie <https://www.dunea.nl/duinen/werkzaamheden/grote-projecten/werkzaamheden-duingebied-berkheide#:~:text=Als%20onderdeel%20van%20de%20korte,voor%20de%20drinkwateraanvraag%20van%20morgen.01104958>

Afwijken van dit ontwerp heeft een grotere impact op de zandhagedis, de rugstreepad en het glad biggenkruid dan renovatie conform het bestaande ontwerp. Ten aanzien van de nieuw te realiseren infiltratieplas 12.4 vormt het een hydrologisch systeemmaatregel ten behoeve van grondwaterafhankelijke habitats, zoals opgenomen in het beheerplan voor Meijndel & Berkheide. De nieuw te realiseren infiltratieplas 12.4 en aanpassingen aan infiltratieplas 12.1 dragen bij aan de benodigde infiltratietijd in relatie tot de kans op een bacteriologische besmetting. De omvang en ligging van de nieuw te realiseren infiltratieplas 12.4 en aanpassingen aan infiltratieplas 12.1 zijn afgestemd op de huidige en gewenste hydrologische randvoorwaarden van de kwalificerende habitattypen H2190B en H2190D vochtige duinvalleien en H2130 grijze duinen. De locatie van de nieuwe infiltratieplas 12.4 is zodanig in het landschap ingepast dat het benodigde grondverzet beperkt zal blijven.

Het plangebied is zeer geschikt voor broedende vogels en vooraf ongeschikt maken hiervoor is praktisch niet realiseerbaar. Dit betekent dat het niet mogelijk is om de werkzaamheden te laten plaatsvinden in de minst kwetsbare periode voor de zandhagedis, die loopt van april tot en met half mei. Zoveel mogelijk rekening houdend met de verschillende kwetsbare periodes van de voorkomende soorten, vinden de werkzaamheden om die reden plaats in de overwinteringsperiode van de rugstreepad en de zandhagedis en na het treffen van mitigerende maatregelen, waaronder het ongeschikt maken, ontoegankelijk maken en het wegvangen en verplaatsen van de betreffende soorten. Op deze wijze worden negatieve effecten op de rugstreepad, de zandhagedis en het glad biggenkruid zoveel mogelijk beperkt (zie ook overwegingen hierna).

Gelet op bovenstaande overwegingen zijn wij van mening dat er geen andere bevredigende oplossing is voor de geplande werkzaamheden, waarbij er een minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt en de doelstellingen van het project toch worden bereikt. De alternatievenafweging is voldoende onderbouwd.

Staat van instandhouding

Als gevolg van de werkzaamheden gaat functioneel leefgebied met daarin mogelijk aanwezige voortplantings- en overwinteringsplaatsen van de rugstreepad en de zandhagedis en groeiplaatsen van het glad biggenkruid verloren. Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de rugstreepad, de zandhagedis en het glad biggenkruid tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het 'Activiteitenplan project Winning 6.1 en 6.3 Berkheide' van 30 april 2024 en het concept ecologisch werkprotocol. Deze maatregelen zien onder andere op het treffen van mitigerende maatregelen waaronder het ongeschikt maken van het functioneel leefgebied van de rugstreepad, de zandhagedis en de groeiplaatsen van het glad biggenkruid en het treffen van compenserende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige met kennis van de rugstreepad, de zandhagedis en het glad biggenkruid. De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen afdoende. In de aanvraag wordt uitgegaan van worstcase aannames. Op enkele onderdelen achten wij het gelet hierop noodzakelijk en niet onredelijk om ter borging van de staat van instandhouding van de aangevraagde soorten de maatregelen nader te nuanceren op de hieronder vermelde punten.

Algemeen

In de voorschriften hebben wij allereerst opgenomen dat de start van de werkzaamheden gemeld dient te worden bij de OZH. De werkzaamheden en de wijze waarop maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Bij de aanvraag is een concept ecologisch werkprotocol gevoegd, deze dient echter nog nader uitgewerkt te worden conform de voorschriften opgenomen in deze omgevingsvergunning. Het ecologisch werkprotocol dient op de locatie aanwezig te zijn, zodat ook de uitvoerders weten op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

In het concept ecologisch werkprotocol staat dat de maaiwerkzaamheden in één werkrichting en strooksgewijs worden uitgevoerd, zodat eventueel aanwezige soorten voldoende tijd krijgen om te kunnen vluchten. Wij hebben

in voorschrift 9 aanvullend opgenomen dat alle werkzaamheden, waaronder het plaatsen van schermen en het aanbrengen van rijplaten eveneens in één richting uitgevoerd dienen te worden. Daarnaast hebben wij in voorschrift 10 opgenomen dat de rijsnelheid van alle machines en voertuigen over onverhard terrein en paden binnen het plangebied niet hoger mag zijn dan vijf kilometer per uur om individuen van de rugstreepad en de zandhagedis voldoende mogelijkheid te geven te kunnen vluchten en daarmee verwonding en doding van individuen van beide soorten te voorkomen. Voor beheerpaden die voorzien zijn van rijplaten en aanwezig zijn in onverhard terrein binnen het plangebied, geldt een maximale snelheid van vijftien kilometer per uur. In overige gevallen, zoals (transport)bewegingen over verharde beheerpaden die met rijplaten zijn voorzien, geldt een maximumsnelheid van dertig kilometer per uur. Indien een lagere maximum snelheid ter plaatse geldt vanuit veiligheidsoverwegingen of andere wet- en regelgeving dan dient uiteraard deze maximum snelheid te worden aangehouden. Bovenstaande rijsnelheden gelden voor de locaties buiten de schermen, in de periode van 1 februari tot 15 november. Met deze aanscherping in de voorschriften worden aanwezige soorten voldoende in de gelegenheid gesteld om tijdig te vluchten.

Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden onverhoopt toch individuen van de rugstreepad, de zandhagedis en/of het glad biggenkruid worden aangetroffen in het plangebied, dienen de werkzaamheden die gerelateerd zijn aan dat specifieke werk op de locatie direct stilgelegd te worden. Er moet in dat geval direct contact opgenomen worden met de begeleidend ecologisch deskundige en de OZHZ. De ecologische deskundige dient ter plaatse passende maatregelen te nemen. De genomen maatregelen dienen zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk op dezelfde dag dat deze worden uitgevoerd, doorgegeven te worden aan de OZHZ. De werkzaamheden kunnen op de werklocatie hervat worden als deze is vrijgegeven door de ecologische deskundige. Indien de OZHZ het nodig acht dat aanvullende en/of andere maatregelen getroffen moeten worden voordat de werkzaamheden hervat mogen worden, dan mogen de werkzaamheden pas hervat worden nadat deze maatregelen genomen zijn en de locatie is vrijgegeven door de ecologisch deskundige. Hiervan dient de ecologisch deskundige verslag te doen in het ecologisch logboek. Dit hebben wij opgenomen in voorschrift 11.

Rugstreepad en zandhagedis

Winning 6.1 en 6.3 en de nieuw te realiseren infiltratieplas 12.4 betreffen een voortplantingswater, zomerverblijfplaatsen en overwinteringslocaties voor de rugstreepad en ei-afzet-, zomer- en overwinteringslocaties voor de zandhagedis. Door de aanwezigheid van droog geaccidenteerd duin, begroeid met duingrasland en met vele open zanderige plekken met een kleinschalige afwisseling tussen open plekken en een hogere begroeiing van struweel en hoge grassen, is het gehele plangebied geschikt voor de rugstreepad en de zandhagedis. De infiltratieplas 12.1, waar werkzaamheden gaan plaatsvinden, bestaat uit steile oevers met hoog opgaande begroeiing van struweel en riet, waarbij ondiepe oeverzones ontbreken en volgens de aanvraag roofvissen bevat. In de aanvraag wordt ervan uitgegaan dat deze plas niet geschikt is als voortplantingswater van de rugstreepad, er kan echter niet geheel worden uitgesloten dat hier toch individuen van de rugstreepad kunnen voorkomen.

Voorafgaand aan de start van de werkzaamheden en het afvangen van de rugstreepad en de zandhagedis dient het werkgebied rondom de nog aan te leggen infiltratieplas 12.4, het vernieuwen van winning 6.1 en het loskoppelen van winning 6.3, allen ontoegankelijk gemaakt te worden door middel van het plaatsen van schermen, zie ook appendix II. Het plaatsen van de schermen dient plaats te vinden buiten de minst kwetsbare periode van de zandhagedis en rugstreepad en voorafgaand aan de winterperiode, welke start begin september en duurt tot en met maart, ter voorkoming dat er rugstreepadden en zandhagedissen in het werkgebied aanwezig zijn ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Begin september gaan de volwassen mannetjes van de zandhagedis al in winterrust, ongeacht de klimatologische omstandigheden. Om deze reden dient het plaatsen van de schermen uiterlijk gereed te zijn in de eerste week van september, zodat voldoende tijd beschikbaar is voor het afvangen van aanwezige individuen (zie ook toelichting voorschrift 13). Bestaande transportroutes hoeven niet afgeschermd te worden, met uitzondering van risicovolle locaties. Dit laatste is ter beoordeling aan de ecologisch deskundige. In de

werkgebieden zijn niet alle locaties opgenomen, waar werkzaamheden gaan plaatsvinden. Om deze reden hebben wij in het voorschrift over afschermen, opgenomen dat ter beoordeling aan de ecologisch deskundige ook deze gebieden voorafgaand aan de werkzaamheden dienen te worden afgeschermd, indien de aanwezigheid van beschermde soorten hier niet kan worden uitgesloten. Het plaatsen van de schermen dient te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige en de schermen dienen gedurende het gehele werk in een goede staat te blijven. Om dit te waarborgen dienen de schermen één keer per dag gecontroleerd te worden door een ecologisch deskundige of door een persoon die is geïnstrueerd door de ecologisch deskundige. Beschadigingen of andere omstandigheden waardoor de functionaliteit van de schermen wordt belemmerd, dienen uiterlijk binnen één dag te worden hersteld of opgelost en genoteerd in het logboek Dit om nieuwe toestroom (influx) van rugstreeppadden en zandhagedissen in het werkgebied te voorkomen. Het verwijderen van de schermen is alleen toegestaan nadat de werkzaamheden in het gebied zijn afgerond en onder begeleiding van de ecologisch deskundige. Tot slot dient het plaatsen en verwijderen van de schermen, uitgevoerde controles en bevindingen en eventueel ondernomen acties te worden opgenomen in het ecologisch logboek. Met deze maatregelen wordt voorkomen dat er rugstreeppadden en zandhagedissen in het plangebied aanwezig zijn als de werkzaamheden starten. Voorgaande hebben wij opgenomen in voorschrift 12.

In voorschrift 13 hebben wij een aantal aanscherpingen opgenomen voor het afvangen en verplaatsen van de rugstreeppad en de zandhagedis (inclusief algemene soorten vanuit de zorgplicht) binnen het plangebied. Dit dient door een ecologisch deskundige uitgevoerd te worden. Ongeacht de klimatologische omstandigheden gaan de mannetjeszandhagedissen in winterrust vanaf half september.¹² Om te voorkomen dat individuen worden gedood tijdens de werkzaamheden dient het afvangen direct te starten nadat de schermen zijn geplaatst. Vanaf het moment van afvangen, dient de ecologisch deskundige tweemaal daags met een tussenperiode van maximaal 10 tot 12 uur een controle uit te voeren naar aanwezige individuen. In de voorgestelde maatregelen wordt benoemd dat emmers eenmaal daags gecontroleerd en geleegd worden, echter omdat zandhagedissen dagactief zijn en rugstreeppadden nachtactief, wordt door het tweemaal daags controleren van de emmers voorkomen dat dieren te lang in de emmers verblijven en hier mogelijk schade van kunnen ondervinden. Aanvullend hebben wij in het voorschrift opgenomen dat, naast het gebruik van vangemmers en herpetoplaten, het afvangen van de zandhagedis tevens uitgevoerd kan worden middels strovangsten. Deze methode van afvangen hebben wij opgenomen omdat dit een effectieve methode is voor het afvangen van de zandhagedis (Kennisdocument Zandhagedis, BIJ12, 2017). Deze vangmethode vereist wel ervaring bij de ecologisch deskundige. Gevangen individuen dienen zo snel mogelijk te worden vrijgelaten in het omliggende leefgebied, buiten de invloedssfeer van de voor genomen werkzaamheden. Dit betekent ook buiten de invloedssfeer van eventuele werkzaamheden van Staatsbosbeheer en andere in uitvoering of spoedig startende projecten ter voorkoming van cumulatieve effecten. Indien minimaal vijf aaneengesloten dagen geen exemplaren van de rugstreeppad en de zandhagedis zijn afgevangen, mag het plangebied worden vrijgegeven voor het starten van de werkzaamheden. De ecologisch deskundige dient van het afvangen en verplaatsen verslag te doen in het ecologisch logboek.

Om verspreiding van ziektes onder amfibieën te voorkomen dienen handschoenen, laarzen en opvangemmers en andere materialen die worden gebruikt voor bovenstaande vangmethoden ontsmet te worden conform het Desinfectie protocol veldwerk van RAVON. Deze maatregel is reeds opgenomen in het concept ecologisch werkprotocol en hebben wij tevens geborgd in voorschrift 14.

Zoals hiervoor onder het kopje 'Overtreding verbodsbepaling(en)' aangegeven, wordt op basis van het verrichte onderzoek aangenomen dat de rugstreeppad en de zandhagedis en functies voor deze soorten in het plangebied algemeen voorkomen. In het gehele duingebied Meijndel en Berkheide vinden meerdere projecten plaats, waarbij tevens effecten optreden op het functioneel leefgebied van zowel de rugstreeppad als de zandhagedis. Wij zijn dan ook van mening dat de werkzaamheden van alle projecten die binnen het gehele duingebied Meijndel en

¹² (Groeneveld, 2009; BIJ12, 2017b)
01104958

Berkheide worden uitgevoerd, invloed kunnen hebben op de aanwezige deelpopulaties van beide soorten en daarmee uiteindelijk ook op de metapopulatie. Om te borgen dat het leefgebied van de rugstreeppad en de zandhagedis in het plangebied na de werkzaamheden functioneert, functioneel blijft op lange termijn, en cumulatieve effecten niet kunnen optreden, achten wij het redelijk en noodzakelijk om aan deze omgevingsvergunning een monitoringsverplichting te verbinden. Hiervoor dient binnen twee maanden na bekendmaking van dit besluit een monitoringsplan ter goedkeuring te worden ingediend bij de ODH. Middels de monitoring dient vastgesteld te worden in welke mate beide soorten na afronding van de werkzaamheden weer gebruik maken van het plangebied, wat de kwaliteit is van het plangebied voor deze soorten en of mogelijk aanvullende maatregelen nodig zijn. De monitoring voor de rugstreeppad en de zandhagedis dient uitgevoerd te worden door een ecologisch deskundige, voor een periode van drie jaar vanaf het eerste voortplantingsseizoen nadat de werkzaamheden zijn afgerond en uitgevoerd te worden conform de meest recente richtlijnen, zoals beschreven in de Handleiding Meetnet Reptielen en Amfibieën van RAVON. In het monitoringsplan dient concreet te worden gemotiveerd welke SMART-definitie wordt gegeven aan een goede, matige en slechte kwaliteit van het functioneel leefgebied van de betreffende soorten, zodat dit heldere handvatten biedt voor behoud van kwaliteit en het nemen van eventueel benodigde maatregelen ter verbetering als de verwachte resultaten uitblijven. De resultaten van de monitoring dienen jaarlijks vóór 1 februari van het opvolgende jaar te worden aangeleverd bij de OZHZ. Deze resultaten dienen te worden opgeleverd in een korte rapportage, waarin in ieder geval dient te worden opgenomen: de onderzoeksresultaten, een heldere conclusie over de effectiviteit van de maatregelen en een voorstel voor verdere optimalisatie of extra maatregelen. Mocht het verwachte resultaat uitblijven en aanwijsbaar zijn toe te schrijven aan de uitvoering van de betreffende maatregelen, dient een voorstel voor optimalisatie en extra maatregelen aan de OZHZ ter goedkeuring te worden voorgelegd. Dit hebben wij opgenomen in voorschrift 15. In verband met de monitoringsverplichting, verbinden wij aan deze omgevingsvergunning een langere geldigheidsduur.

Glad biggenkruid

Op circa 55 meter van het plangebied zijn standplaatsen van het glad biggenkruid bekend. Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden van Winning 6.1 en 6.3 verdwijnt een oppervlakte aan droog duingrasland met groeiplaatsen die in potentie geschikt zijn als standplaats voor het glad biggenkruid (worstcase 28.840 m² aan duingrasland en struweel). (zie ook Locaties voor translocatie exemplaren van glad biggenkruid van 12 juni 2024). In het plangebied is geschikt habitat voor het glad biggenkruid aanwezig. Met het te realiseren natuurherstel komt daar naar verwachting 3,7 hectare aan geschikt habitat bij. Gezien de strategie van de soort (therofyt) moet de soort zich elk jaar opnieuw vestigen.

Om bij het uitvoeren van de werkzaamheden rekening te houden met overwinterende rozetten van glad biggenkruid moet de aanwezigheid van de rozetten kort voor het uitvoeren van de werkzaamheden in kaart worden gebracht door de ecologisch deskundige. Dit dient te worden uitgevoerd door het vlakdekkend inventariseren en markeren van de groeiplaatsen. Dit dient uitgevoerd te worden in de periode en het tijdstip waarin de trefkans het grootst is. Om die reden hebben wij in de voorschriften opgenomen dat deze inventarisatie in de ochtenduren dient te worden uitgevoerd in de periode van 1 juli tot en met 31 oktober. Dit hebben wij opgenomen in voorschrift 16. Groeiplaatsen met rozetten in het werkgebied worden vervolgens gemarkeerd. Indien groeiplaatsen niet kunnen worden ontzien, worden overwinterende rozetten met voldoende grond uitgestoken en verplaatst naar een geschikte plek in de omgeving. Het glad biggenkruid is gebonden aan het habitatype Grijs duin (H2130-A). Om te borgen dat de getransplanteerde individuen en/of clusters van het glad biggenkruid onder de juiste omstandigheden worden getransplanteerd, hebben wij in voorschrift 16 opgenomen op welke wijze de individuen dienen te worden uitgestoken en aan welke voorwaarden de ontvangstlocaties dienen te voldoen. Hierbij geldt dat de abiotische condities dienen te worden afgeleid van vegetatiestructuur afkomstig van de meest recente vegetatiekartering met als belangrijkste aandachtspunt een voldoende open vegetatiestructuur, zie ook appendix 3 Locaties voor translocaties van het glad biggenkruid bij deze beschikking. Tevens dient op kaart te worden aangegeven op welke locaties de getransplanteerde planten in de bodem worden geplaatst. Aangehouden

individuen dienen te worden getransplanteerd in de periode van 1 maart tot en met 30 september. Het is van belang dat het glad biggenkruid met voldoende grond rondom de te transplanteren plant wordt uitgestoken om de wortels van de plant te behouden. Vanwege de kwetsbaarheid dient het uitsteken van de plant handmatig te worden uitgevoerd, zodat de te transplanteren plant als een homogeen pakket kan worden uitgestoken. Als de grond rondom de te transplanteren plant bestaat uit los duinzand dient deze eerst vochtig te worden gemaakt. De ecologisch deskundige dient van het voorgaande verslag te doen in het ecologisch logboek. Met deze werkwijze is geborgd dat aangetroffen individuen op de juiste wijze worden verplaatst, naar een geschikte transplantielocatie. Met het natuurherstel komt er naar verwachting 3,7 hectare geschikt habitat bij voor het glad biggenkruid. Gezien de strategie van de soort (therofyt) komen voor de soort weer nieuwe potentiële groeiplaatsen beschikbaar in de vorm van kleine open zandige plekken.

Concluderend

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de voorgestelde maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de werkzaamheden en optimalisatie van Winning 6.1 en 6.3 niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de rugstreepad, de zandhagedis en het glad biggenkruid.

Samenhangende besluiten

Bij deze beoordeling is uitsluitend gekeken naar mogelijke effecten van het project Winning 6.1 en 6.3 op de aangevraagde soorten op basis van de aangeleverde informatie. Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Kijk voor informatie op: <https://omgevingswet.overheid.nl/checken>.

Conclusie

Nu de aanvraag voldoet aan het toetsingskader dat betrekking heeft op de in de aanvraag opgenomen flora- en fauna-activiteiten en beschermde soorten, kan de omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Ow worden verleend. Aan deze omgevingsvergunning zijn voorschriften verbonden.

Appendix I. Ligging winning 6.1 en 6.3

Ligging winning 6.1 en 6.3 en de kabel naar pompgebouw 7. Het onderzoeksgebied is aangegeven als kader rondom de winning en het kabeltracé.

Appendix II. Locatie reptielen- en amfibieënshermen

Appendix III. Locaties voor translocatie exemplaren van het glad biggenkruid

